

לקראת לידה

כולל בדיקות סקירה
ליילודים בריאים

משרד הבריאות
שירותי בריאות הציבור
www.health.gov.il

חשוב להקפיד על הידוק הכיסא למושב. התינוק חייב להיות רתום כהלכה בחגורות הכיסא. יש להצטייד בכיסא הבטיחות לקראת שחרור התינוק מבית החולים.

המשך הטיפול בתחנה לבריאות המשפחה (טיפת-חלב):
בטיפת חלב נעשה מעקב וניתנת הדרכה בתחומים שונים כגון: גדילה, התפתחות, בדיקות שמיעה וראיה, בדיקות רופא, טיפול בתינוק, תזונה ותכנון משפחה וכן ניתנים החיסונים הדרושים.

הדרכה
לקראת יציאתך ממחלקת היולדות תקבלי הדרכה בכל הקשור לטיפול בך ובתינוקך בימים הראשונים. איכות.

כיסא בטיחות
הקפידו להשתמש בכיסא בטיחות שאושר על ידי מכון התקנים הישראלי ומשרד התחבורה, בכל נסיעה ולו הקצרה ביותר. מומלץ לבקש מהמוכר בחנות להדגים את אופן השימוש בכיסא. חשוב להתקינו על פי הוראות היצרן שכן התקנה לא נכונה מסוכנת ומפחיתה את יעילות ההגנה של הכיסא. עד גיל שנה חובה להושיב תינוק נגד כיוון הנסיעה בלבד. אם הרכב מצויד בכרית אוויר (ובמידה ואין אפשרות לנטרל את פעולתה), הושיבו אותו מושב האחורי בלבד.

מחלות מטבוליות נוספות
קיימות מחלות תורשתיות רבות הנגרמות כתוצאה מפגמים מולדים ללא סימנים ניכרים בימים הראשונים לחיי היילוד. בחלק מהמחלות גילוי מוקדם וטיפול מתאים עשויים לשפר את מצבו ההתפתחותי של היילוד. ועדה המייעצת למשרד הבריאות על-פי מידע בנושא הקיים בארץ ובעולם קובעת את המחלות שמומלץ לבדוק.
מרטנים נוספים ניתן לקבל באתר:
www.health.gov.il/genetics

מה נושאים עם הדגימות לאחר סיום הבדיקות?
לאחר ביצוע הבדיקות וקבלת התוצאות יתכן והדגימה תשמש בנוסף גם לבקרת איכות.

האם ניתן לא לבצע את הבדיקה?
כן, אם ההורים מסרבים לבצע את הבדיקה המוצעת, עליהם לפנות לרופא יילודים בזמן האשפוז ולחתום על טופס סירוב לאחר קבלת הסבר על משמעות אי ביצוע הבדיקה.

מענק לידה
הינך זכאית על פי חוק לקבל מענק לידה מהמוסד לביטוח לאומי. מענק לידה זה מותנה בין היתר ברישום הלידה בבית החולים והצגת תעודת זהות.

ילדים המקבלים טיפול מוקדם מתפתחים כילדים רגילים לכל דבר.

תת-תריסית מולדת CONGENITAL HYPOTHYROIDISM - חוסר בהורמון של בלוטת התריס עלול לגרום לנזקים חמורים אצל יילוד הנמצא בתהליך מהיר של התפתחות. לכן, כל תינוק עם רמת הורמון נמוכה יופנה לרופא אנדוקרינולוג להשלמת הבירור ולקבלת טיפול (מתן הורמון) לפי הצורך. בישראל מתגלים כ-70-60 תינוקות חולים בכל שנה (1:3,000 לידות). ילדים אלה מקבלים טיפול (ההורמון החסר) למשך כל חייהם ונמצאים במעקב של הרופא המטפל. ילדים המקבלים טיפול מוקדם מתאים מתפתחים כילדים רגילים לכל דבר.

פעילות יתר של בלוטת יותרת הכליה (CAH) CONGENITAL ADRENAL HYPERPLASIA
מדובר במחלה תורשתית הנמצאת בשכיחות גבוהה יחסית בקרב האוכלוסייה הישראלית. אצל חלק מהחולים עלול להתפתח איבוד מלחים עד לסכנת חיים.

לקראת לידה

לקראת הלידה מוגש בזאת מידע אודות הבדיקות, הטיפולים והחיסונים הנעשים כדרך שגרה, והמהווים חלק מהטיפול הכולל, הניתן לילודת ולתינוק בחדר הלידה, במחלקת הילודים והיולדות ובתחנות טיפת-חלב. מידע זה יאפשר לך ולבן זוגך להיות שותפים לטיפול ולקחת חלק בהחלטות הנוגעות לבריאותך ובריאות תינוקך.

היולדת

במהלך הלידה נעשות מספר פעולות ששחשו לך כיולדת לדעת עליהן:

שיכון כאבים

בחדר הלידה תקבלי הכוונה ויעוץ רפואי לגבי שיכון כאבים. ישנן מספר שיטות תרופתיות להפחתת כאבי הציירים: אילחוש אפידורלי (הרדמה מקומית באמצעות זריקה בגב) ומתן תרופות משככות כאבים בזריקה דרך הוריד. כמו כן יש שיטות טבעיות להפחתת הכאב. ניתן להוועץ בצוות בית-החולים בענין.

חיתוך חיץ

בשלב הסופי של הלידה יש צורך לעיתים לבצע חתך חיץ כדי להקל על הלידה. חתך החיץ מתבצע במהלך ציר לידה, החתך נתפר בסיום הלידה לאחר צאת השלייה ולאחר שהמקום הורדם בהרדמה מקומית. יש לציין כי חוטי התפרים נמסים מעצמם במשך הזמן ולכן אין צורך להגיע לרופא לשם הוצאתם.

בדיקת רופא

במהלך שהותך במחלקת היולדות תימצאי במעקב רפואי ולכן תעברי בדיקת רופא שיגרתית לפני יציאתך מהמחלקה הביתה.

היילוד הנקה/האכלה

ההנקה היא הדרך הטובה להזנת הילוד והצוות יעזור

לך לממש זאת. מומלץ למסור לאחות במחלקת היילודים מהי הדרך העדיפה עליך להזנת התינוק. יש להשיב את התינוק הבריא על הגב בזמן השינה.

יישון

התינוק ימצא בבית החולים בסביבה נקייה מעשן סיגריות. חשוב לא לעשן בסביבת התינוק גם בבית, שכן העישון מזיק לתינוק.

בדיקת רופא

לפחות פעמיים במשך שהותו בבית-החולים נבדק התינוק בבדיקה כללית על-ידי רופא ילדים: פעם ראשונה לאחר לידתו ופעם שנייה לקראת השחרור הביתה.

טיפולים

לאחר הלידה יקבל תינוקך זריקת ויטמין K למניעת מחלת הדם של תינוקות, וטיפות עיניים אנטיביוטיות למניעת התפתחות זיהום בעיניים.

חיסון נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B
זוהי מחלה הפוגעת בכבד. המחלה מועברת באמצעות מגע עם דם והפרשות אדם, אינה ניתנת לריפוי, אך ניתנת למניעה באמצעות החיסון.

החיסון נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B ינתן לתינוקך בזריקה, בשלוש מנות נפרדות. שגרת החיסון כוללת:

זריקה ראשונה תינתן בבית-החולים תוך 24 שעות לאחר הלידה. זריקה שניה תינתן בגיל חודש בטיפת חלב. זריקה שלישית תינתן בגיל שישה חודשים בטיפת חלב.

בדרך כלל אין תגובות מיוחדות לחיסון זה, אך תיתכן תגובה מקומית חולפת כגון: נפיחות או אודם.

בדיקות סקירה לילודים בריאים

רוב היילודים נולדים בריאים, אך חייבים לעבור בדיקות נוספות, מאחר שתינוקות ספורים שנולדים ונראים בריאים סובלים ממחלה שניתנת לטיפול. גילוי מוקדם של המחלה עשוי למנוע סיבוכים חמורים ופיגור חמור.

מועד הבדיקה:

לפני שחרור התינוק מבית החולים נלקחת ממנו הבדיקה באמצעות דקירה בעקב רגלו. הבדיקה נלקחת 36 שעות לאחר הלידה או מאוחר יותר. בדיקת דם זו נשלחת למעבדה המרכזית בבית החולים שיבא תל-השומר.

תוצאות הבדיקה:

מיד לאחר קבלת תוצאה בלתי תקינה במעבדה מתקשרים ישירות להורים על-פי מספר הטלפון שנמסר בבית החולים, על מנת לבצע בדיקה חוזרת ולהתחיל בטיפול לפי הצורך.

ביצוע בדיקה חוזרת:

לעיתים לא ניתן לבצע את הבדיקה או להגיע למסקנות מסיבות שונות שאינן קשורות למחלה. לדוגמה:

הבדיקה נלקחה מוקדם מדי, לפני תום 36 שעות. כמות הדם לא הייתה מספקת. איכות הדגימה לא המוח. גילוי מוקדם של חשד לבעיה רפואית קלה. במקרים אלו יש צורך לבצע בדיקה חוזרת. הזמנה לבדיקה חוזרת אינה רומזת שהתינוק אובחן כחולה. בדיקה חוזרת מתבצעת דרך טיפת חלב שבאזור המגורים, לפי הכתובת שמסרו ההורים בבית החולים.

ניתן לקבל פרטים נוספים דרך הצוות המטפל ובאתר האינטרנט של משרד הבריאות.

www.health.gov.il/genetics

סיוע בתהליך:

ניתן לסייע על-ידי מסירת פרטים במשרד לקבלת חולים: כתובתה המדויקת וכן מספר טלפון שדרכו ניתן להתקשר אליה בימים ובשבועות שלאחר שחרור היולדת.

המחלות הנבדקות בישראל

פנילקטוריה

PHENYLKETONURIA (PKU)
מחלה תורשתית הפוגעת בהתפתחות התקינה של המוח. גילוי מוקדם של המחלה מאפשר טיפול (תזונתי בעיקר) המונע את הופעת סימני המחלה. בישראל מתגלים כ-10 תינוקות חולים בכל שנה (1:15,000 לידות). ילדים אלה מקבלים טיפול דיאטטי מיוחד אשר לא מכיל פנילאלנין ונמצאים במעקב במרכז הארצי בבית חולים שיבא.

